

Ambulante intraveneuze antimicrobiële therapie

OPAT (Outpatient Parenteral Antimicrobial Therapy)

Praktische toepassing

Apr. Tine Ravelingien
Ziekenhuisapotheker UZ Gent

In samenwerking met prof. dr. Dirk Vogelaers
Diensthoofd inwendige ziekten UZ Gent

18 november 2016

Inhoud

- ➔ **Inleiding**
- ➔ **Resultaten nationale enquête**
- ➔ **Praktische implementatie**
 - ➔ Flowchart UZ Gent
- ➔ **Financieel**
- ➔ **Besluit**

Inleiding

- **OPAT = Ambulante parenterale antimicrobiële therapie**
- **Brede internationale ervaring**
 - USA¹, United Kingdom², Ierland³ met richtlijnen
 - Italië⁴
- **Voordelen**
 - Mogelijkheid verder te werken en naar school te gaan
 - Meer gemak en comfort voor patiënt
 - Preventie van nosocomiale infecties
 - Beperking van hospitalisatiekosten
 - Vrijmaken van ziekenhuiscapaciteit voor patiënten die er meer nood aan hebben

1 Tice, A.D., et al., Clin Infect Dis, 2004. 38(12): p. 1651-72.

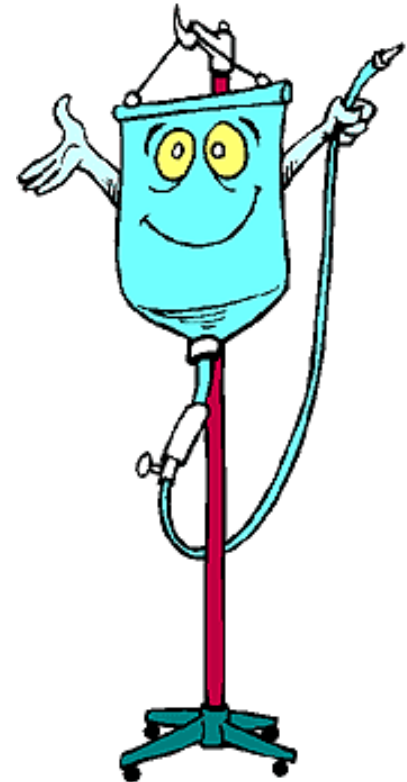
2 Chapman, A.L., et al., J Antimicrob Chemother, 2012. 67(5): p. 1053-62.

3 Gallagher, D.P. et al., <http://www.idsociety.ie/wp-content/plugins/download-monitor/download.php?id=2>

4 Esposito, S., et al., Int J Antimicrob Agents, 2004. 24(5): p. 473-8.

Inleiding

- **Transmurale zorg bij OPAT**
 - Belangrijk
 - Opstart in het ziekenhuis
 - Verderzetting in ambulante setting
- **Wettelijk (België)**
 - Aflevering van medicatie via huisapotheek

RESULTATEN NATIONALE ENQUÊTE OPAT

Resultaten nationale enquête

➔ Algemeen

- ➔ Samenwerking tussen UZ Gent en Imelda ziekenhuis met steun van BAPCOC
- ➔ Onderzoek van OPAT in de Belgische ziekenhuizen naar
 - ➔ huidige praktijk
 - ➔ toekomstig potentieel
 - ➔ knelpunten en barrières

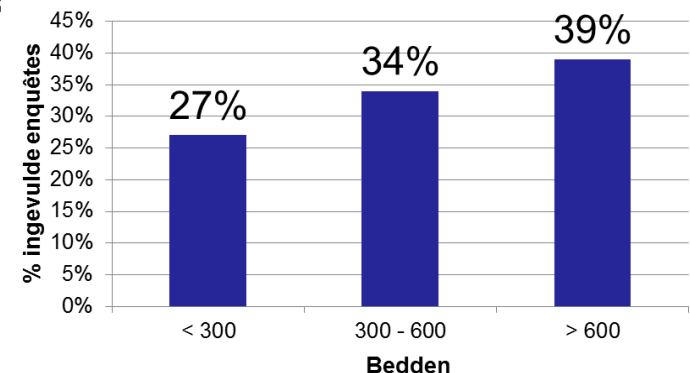
➔ Respons rate: 71%

- ➔ 67 ingevulde enquêtes / 94 Belgische ziekenhuizen

➔ Type ziekenhuis

- ➔ 10% universitair ziekenhuis
- ➔ 90% algemeen ziekenhuis

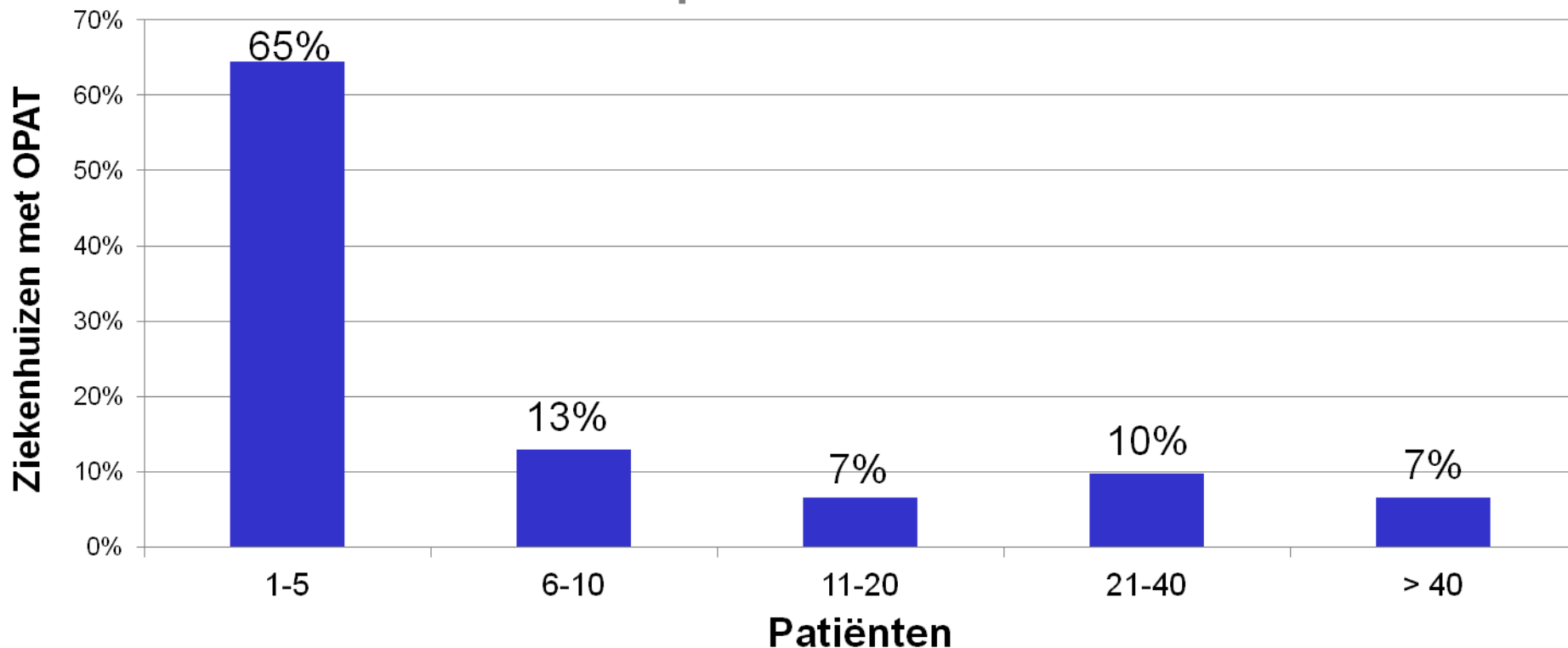
➔ Aantal bedden

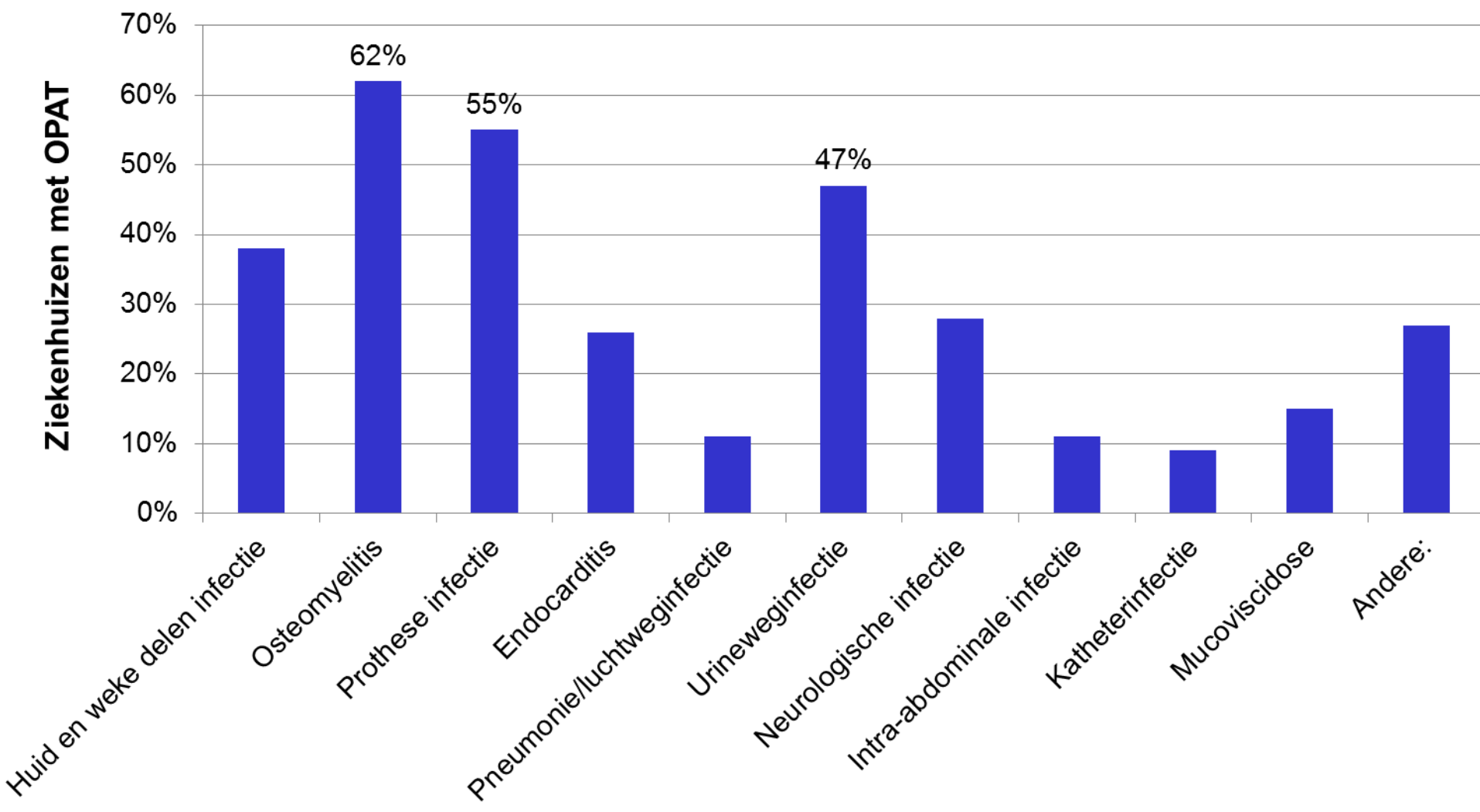
Huidige praktijk

46% van alle deelnemende ziekenhuizen rapporteert OPAT
in thuissetting in 2014

Aantal patiënten in 2014

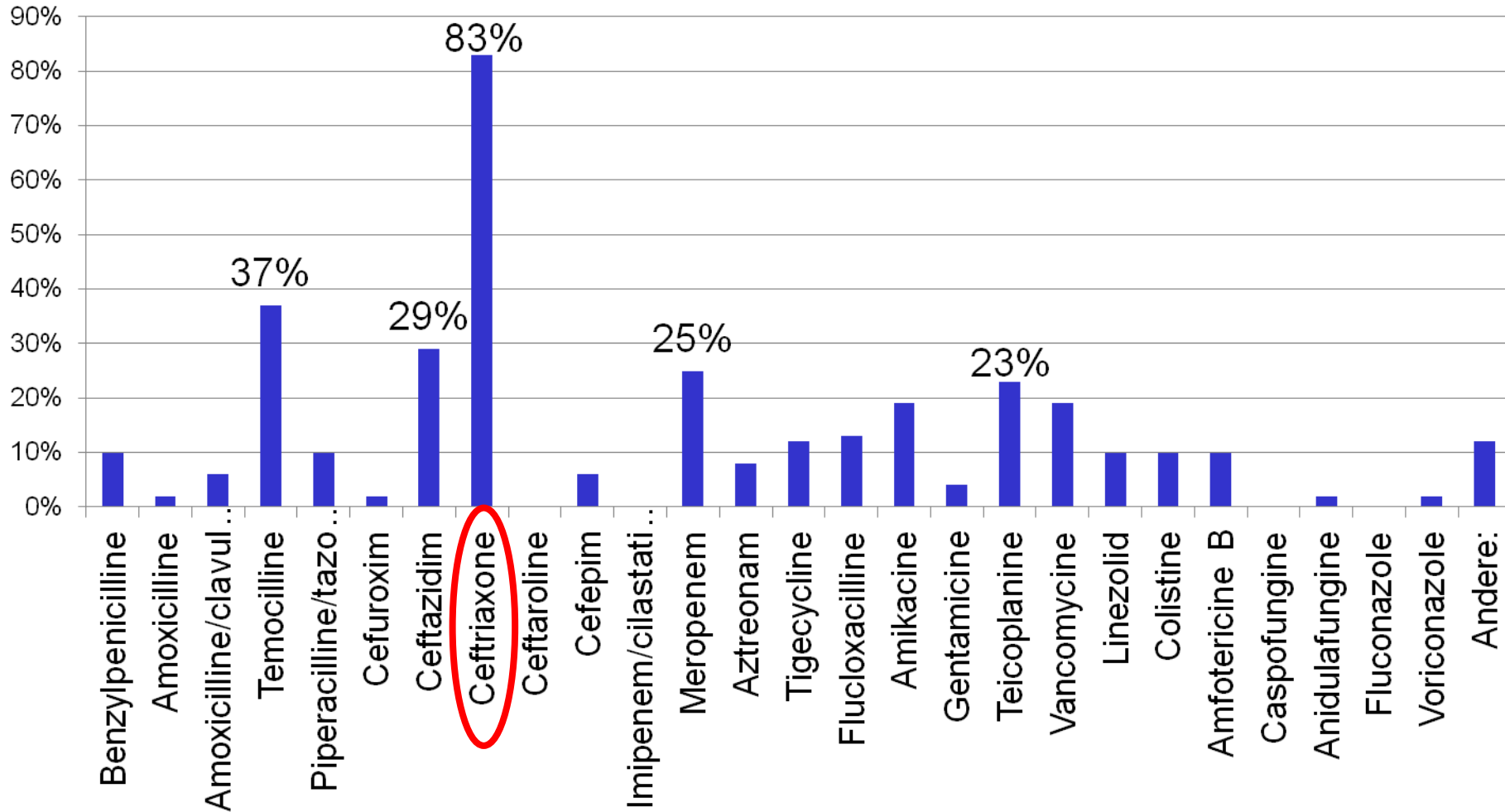

Indicatie

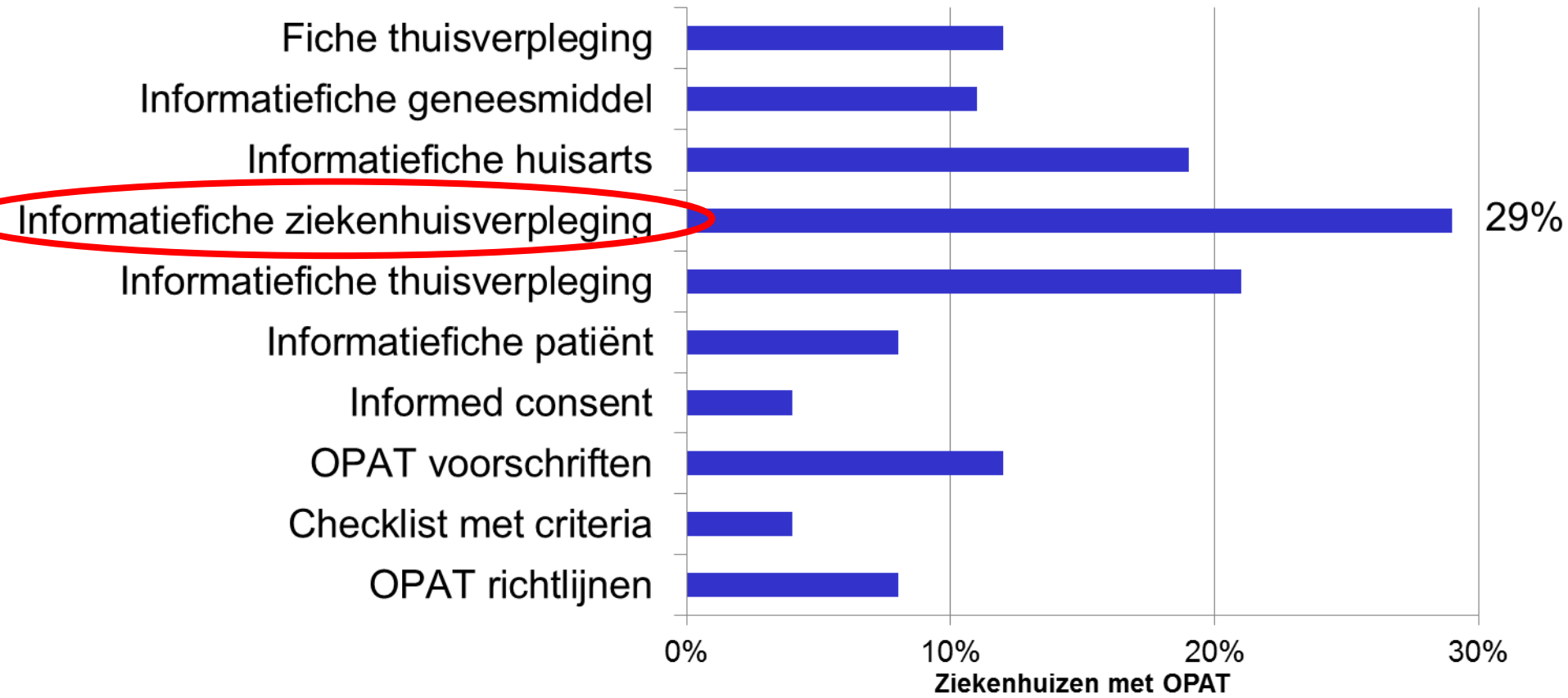

Antimicrobiële middelen

Ziekenhuizen met OPAT

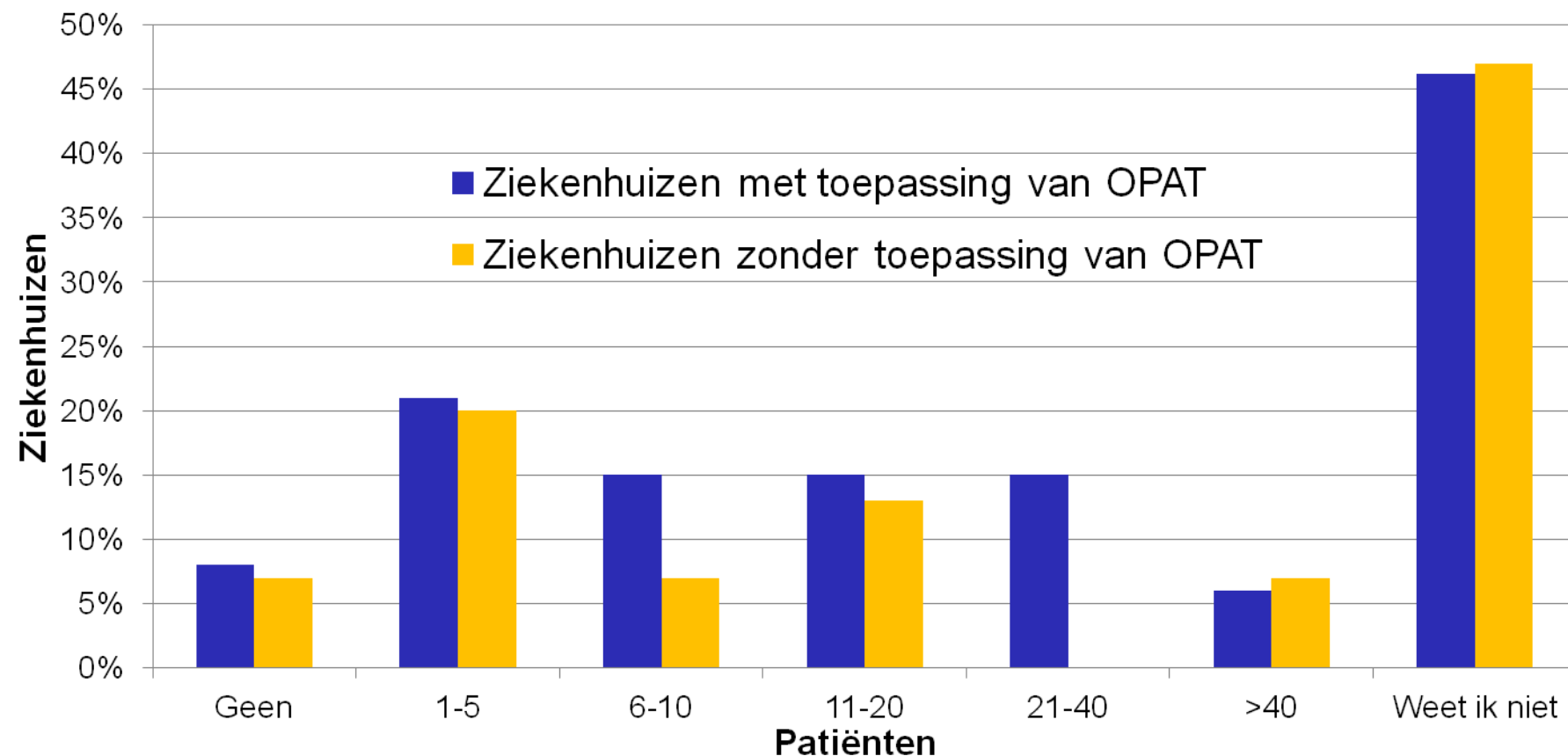
Ondersteunende documenten

➔ **Zeer beperkte beschikbaarheid van ondersteunende documenten**

Toekomstig potentieel

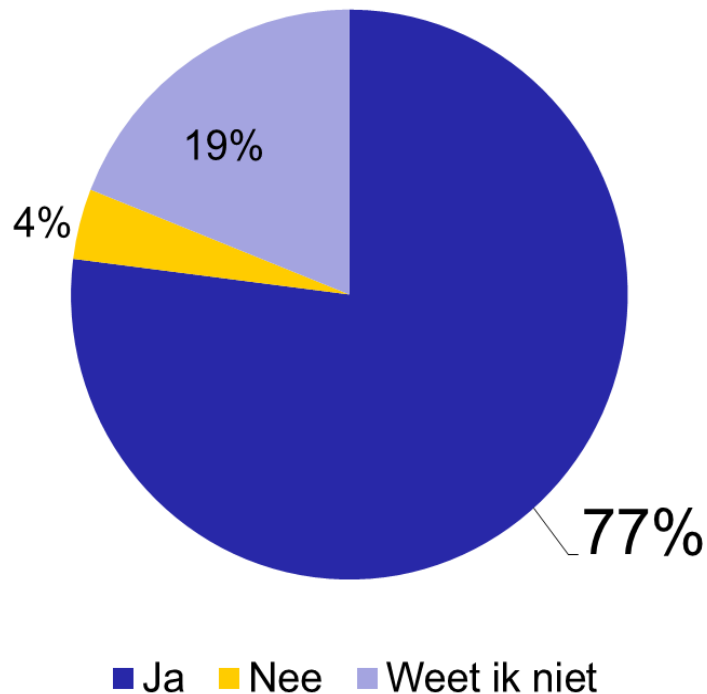
Hoeveel patiënten in 2014 kregen hun behandeling tijdens hospitalisatie hoewel ze in aanmerking kwamen voor OPAT?

Toekomstig potentieel

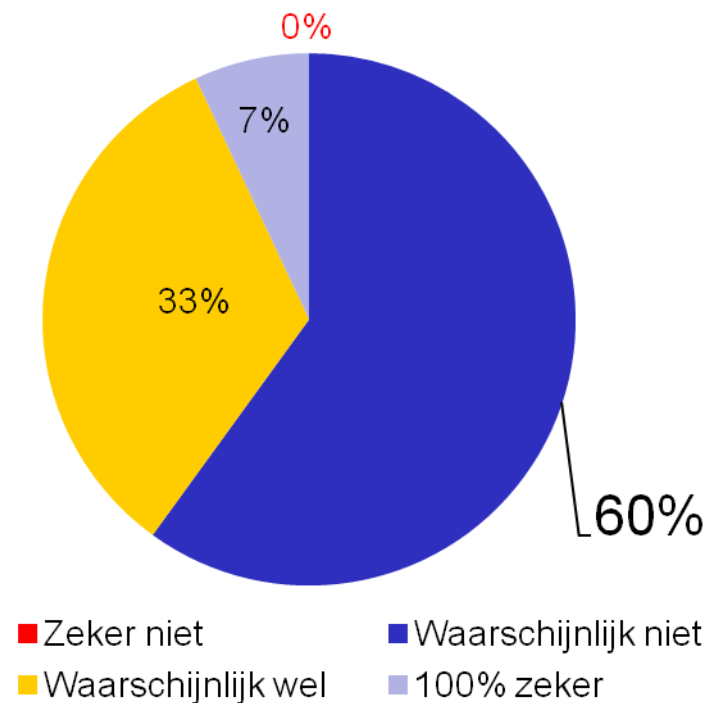
Ziekenhuizen met toepassing van OPAT

Wenst u OPAT verder uit te breiden?

Ziekenhuizen zonder toepassing van OPAT

Hoe waarschijnlijk acht u het dat OPAT in de eerstkomende jaren wel zal worden toegepast?

➔ Knelpunten:

Knelpunten	Ziekenhuizen met toepassing van OPAT (N=53)		Ziekenhuizen zonder toepassing van OPAT (N=14)	
	n	%	n	%
Geen ambulante terugbetaling van bepaalde antimicrobiële middelen (vb. ceftaroline en tigecycline)	40	75%	9	64%
Complexiteit voor de patiënt van aflevering en terugbetaling via de officina-apotheek (laattijdige goedkeuring attest waardoor de patiënt initieel het volledige bedrag moet betalen, geen unit dose verpakking, ...)	39	74%	5	36%
Kostprijs van de ambulante therapie voor de patiënt	30	57%	5	36%
Onvoldoende richtlijnen/procedures vanuit het ziekenhuis voor de correcte toepassing van OPAT	27	51%	10	71%
Onvoldoende kennis van de zorgverstrekkers (thuisverpleegkundige, huisarts, ...) over de werkwijze	26	49%	8	57%
Wettelijk verbod om sommige materialen en geneesmiddelen af te leveren via ziekenhuisapotheek	26	49%	3	21%
Onvoldoende ervaring met OPAT	25	47%	7	50%
Bezorgdheid over de veiligheid van de parenterale toediening thuis (katheterzorg, hygiëne, bereiding, ...)	24	45%	7	50%
Moeilijkheid om in thuissetting intensief/continu te monitoren (bv. nierfunctie, bloedspiegel, complicaties, bijwerkingen, ...)	19	36%	5	36%
Onvoldoende communicatie met huisarts en thuisverpleegkundige	7	13%	4	29%
Weerstand van de patiënt tegen overschakeling van hospitalisatie naar ambulante behandeling	4	8%	3	21% ¹³

PRAKTISCHE IMPLEMENTATIE

UZ Gent

- ➔ **15 jaar ervaring (2015: 46 patiënten)**
- ➔ **Nieuwe procedure sinds 15 oktober 2015**
 - ➔ Multidisciplinair (intra- en extramuraal)
 - ➔ Aandachtspunten:
 - ➔ **Aflevering medicatie (zoveel mogelijk) via huisapotheek**
 - ➔ **Aflevering medische materialen via standaard pakketten**
 - ➔ Criteria voor opstart van OPAT
 - ➔ Bij de opstart van OPAT: nazicht en optimalisatie van ambulante therapie door een multidisciplinair ziekenhuisteam
 - ➔ Samengevat in een flowchart
 - ➔ Verschillende ondersteunende documenten

Ondersteunende documenten (1)

- Brochure voor de patiënt en mantelzorger
- Patiënten brochure over de verschillende katheters
- Beslissingsboom katheter
- Checklist voor
 - Arts
 - MIT (Multidisciplinair Infectie Team)
 - Sociale dienst
 - Ziekenhuisapotheek
 - Patiënt
- Brief voor
 - Huisarts
 - Huisapotheek
 - Thuisverpleegkundige

Ondersteunende documenten (2)

- ➔ Voorschrift
 - ➔ Intern antibioticavoorschrift UZ Gent
 - ➔ Medische materialen
- ➔ Informatiefiches
 - ➔ Samenstelling materialen kit

- ➔ **Toekomst**
 - ➔ Uitbreiding
 - ➔ in samenwerking met 1ste lijn zorgverleners
 - ➔ Digitaal samenwerkingsplatform
 - ➔ Collaboratief Zorgplatform (CoZo)

FINANCIIEEL

Kostprijs OPAT

- Verschil in kostprijs tussen thuisbehandeling en hospitalisatie
 - 3 frequent voorkomende praktijk casussen
 - Behandeling van 30 dagen
 - Rekening houdende met de kostprijs van
 - Hospitalisatiekosten in het UZ Gent
 - Farmaceutische specialiteiten
 - Antibiotica
 - Infusievloeistoffen
 - Medische materialen
 - Thuisverpleging

1. Teicoplanine 1200mg 3 keer per week

	Hospitalisatie UZ Gent		Thuisbehandeling	
	Ziekenfonds	Patiënt	Ziekenfonds	Patiënt
Totaal	19.149	478	1.360	575
Totale behandeling	19.627		1.935	

2. Ceftriaxone 2g per dag

	Hospitalisatie UZ Gent		Thuisbehandeling	
	Ziekenfonds	Patiënt	Ziekenfonds	Patiënt
Totaal	18.991	478	1.546	569
Totale behandeling	19.468		2.114	

3. Meropenem 1g 3 keer per dag

	Hospitalisatie UZ Gent		Thuisbehandeling	
	Ziekenfonds	Patiënt	Ziekenfonds	Patiënt
Totaal	19.214	478	2.829	807
Totale behandeling	19.692		3.635	

- ⇒ Financieel voordelig voor de maatschappij
- ⇒ Financieel niet voordelig voor de patiënt

BESLUIT

Besluit en toekomstperspectief

- ➔ Lage implementatie in België op een niet-gestructureerde manier
 - ➔ **Nood aan nationale richtlijnen** gezien de stijgende interesse in OPAT in de Belgische ziekenhuizen met specifieke aandacht voor
 - ➔ Patiënttevredenheid
 - ➔ Transmurale zorg
 - ➔ Toepasbaarheid in alle Belgische ziekenhuizen
 - ➔ Financiële impact
- ➔ Vanuit het perspectief van de maatschappij is het financieel voordelig om OPAT te implementeren in de Belgische ziekenhuizen
 - ➔ **Regelgevende en financiële belemmeringen** dienen te worden herzien door de overheid om de expansie van OPAT mogelijk te maken

Nationale enquête

Bedankt aan BAPCOC

**Bedankt aan de deelnemende
ziekenhuizen**

**Bedankt aan apr. Vantrappen Astrid,
dr. Johan Frans, apr. von Winckelmann
Sandrina (Imelda ziekenhuis)**

**Bedankt aan prof. Vogelaers, apr. dr. Buyle
Franky, apr. Deryckere Sabine,
apr. Commeyne Sabrina (UZ Gent)**

**Bedankt
voor uw
aandacht!!!**

Vragen?

Opmerkingen?

Suggesties?

